

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu II / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO	istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303); politolog (COR 263304).Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2310 - Profesori universitari și asimilați / Acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în istoria modernă universală			2.2. Cod disciplină		I.2101	
2.3. Titularul activității de curs			Prof. univ. dr. Daniel Dumitran					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Prof. univ. dr. Daniel Dumitran					
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
d. Tutoriat					-
e. Examinări					5
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					-

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	75
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	75
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	150
3.10 Numărul de credite**	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursul <i>Introducere în istoria medie universală</i>
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 . Efectuează cercetare istorică - utilizează metode științifice pentru cercetarea istoriei și a culturii. C4. Comunică constatări științifice - împărtășește cu publicul larg constatările și entuziasmul recent în domeniul științe,sporește cunoștințele, aprecierea și înțelegerea științei de către public, promovează utilizarea rezultatelor în formarea de opinii.
Competențe transversale	CT1. Predă istorie - oferă instrucțiuni elevilor și studenților în ceea ce privește teoria, practica și cercetările istorice și, în special, în ceea ce privește subiecte cum ar fi istoria Evului Mediu, metodele de cercetare și critica surselor de informație.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea studenților în problematica diversă a epocilor premodernă și modernă. Înțelegerea complexității fenomenului de modernizare (politică, economie, societate, gândire).
7.2 Obiectivele specifice	Însușirea metodelor de cercetare a istoriei moderne și familiarizarea cu principalele (și noile) categorii de surse. Aprofundarea unuia dintre domeniile relevante pentru fenomenul de modernizare, pe baza bibliografiei esențiale și a surselor editate.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Dezbateră asupra epocii moderne. Problema periodizării 1.1.Dimensiunea antropologică 1.2. Dimensiunea religioasă 1.3. Dimensiunea politică 1.4. Dimensiunea economică 1.5. Dimensiunea culturală și științifică: universități, tipar, instituții educative 1.6. Europa și lumea 1.7. Izvoarele istoriei moderne	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C2. Geneza lumii moderne în secolul al XVI-lea (I) 2.1. Caracteristici generale. Economia și societatea 2.2. Marile expediții geografice 2.3. Harta politică a Europei la începutul sec. al XVI-lea. Războaiele pentru Italia 2.4. Carol Quintul	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C3. Geneza lumii moderne în secolul al XVI-lea (II) 3.1. Conjunctura economică la mijlocul secolului 3.2. Filip al II-lea și preponderența spaniolă 3.3. Revoluția din Țările de Jos 3.4. Concluzii: un secol modern?	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C4. Secolul XVII, un secol al absolutismului (I) 4.1. Expansiunea colonială 4.2. Noua hartă politică a Europei nordice și răsăritene. Economie și societate în Europa occidentală. 4.3. Problema guvernării 4.4. Războiul de Treizeci de Ani	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C5. Secolul XVII, un secol al absolutismului (II) 5.1. Absolutismul 5.2. Mișcările antiabsolutiste 5.3. Europa în perioada superiorității franceze 5.4. Ludovic al XIV-lea	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C6. Secolul XVIII și sfârșitul Vechiului Regim (I) 6.1. Harta politică și demografică a Europei 6.2. Transformările societății 6.3. „Revoluția” agrară și Revoluția industrială. Teorii economice	Prelegere, discuții	3 ore fizice

6.4. Conflictelor europene până la Războiul de Șapte Ani		
C7. Secolul XVIII și sfârșitul Vechiului Regim (II) 7.1. Iluminismul. Proiectul iluminist 7.2. Practica guvernării 7.3. Absolutismul lăminat 7.4. Criza poloneză	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C8. Epoca revoluțiilor (I) 8.1. Evoluția coloniilor engleze din America. Războiul de independență 8.2. Începutul Revoluției franceze. Impactul european 8.3. Apogeul Revoluției. Directoratul 8.4. Politica externă 8.5. Interpretări istoriografice. Semnificațiile Revoluției	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C9. Epoca revoluțiilor (II) 9.1. De la Consulat la Imperiu 9.2. Napoleon – ascensiune și declin. Impactul european 9.3. Congresul de pace de la Viena	Prelegere, discuții	3 ore online
C10. Epoca revoluțiilor liberale (1815-1850) (I) 10.1. Sistemul concertului european 10.2. Ideologii fondatoare 10.3. Mișcări revoluționare 10.4. Revoluțiile din 1848	Prelegere, discuții	3 ore online
C11. Epoca revoluțiilor liberale (1815-1850) (II) 11.1. Triumful liberalismului în Marea Britanie 11.2. Franța în perioada Restaurației și a Monarhiei din Iulie 11.3. Europa Centrală între două revoluții 11.4. Războiul Crimeii	Prelegere, discuții	3 ore online
C12. Reacțiune și naționalism în Europa (1850-1870) 12.1. Construirea națiunii 12.2. Unificarea Italiei 12.3. Unificarea Germaniei 12.4. Europa și lumea. Războiul de Secesiune	Prelegere, discuții	3 ore online
C13. Acumularea tensiunilor (1870-1914) 13.1. Franța, Marea Britanie și Italia 13.2. Imperiul German, Austro-Ungaria și Imperiul Țarist. Problema naționalităților 13.3. Industrializarea și expansiunea colonială a Europei 13.4. De la echilibrul fragil la declanșarea crizei: raporturile politice, militare și diplomatice	Prelegere, discuții	3 ore fizice
C14. Primul Război Mondial (1914-1918) 14.1. 1914-1916 14.2. Crizele anului 1917. Revoluția din Rusia 14.3. 1918. Deznodământul 14.4. Conferința de Pace	Prelegere, discuții	3 ore fizice
Bibliografie generală obligatorie a. Sinteze 1. Bizzocchi, Roberto, <i>Ghid pentru studiul istoriei moderne</i>, București, ALL, 2007. 2. Ferguson, Niall, <i>Civilizația. Vestul și restul</i>, Iași, Polirom, 2011. 3. <i>Istoria universală</i> [Larousse]. Vol. 2. <i>De la Evul Mediu la Secolul Luminilor</i>, București, Univers Enciclopedic, 2006 (cap. semnate de Michel Morineau și Suzanne Pillorget). 4. <i>Istoria universală</i> [Larousse]. Vol. 3. <i>Evoluția lumii contemporane</i>, București, Univers Enciclopedic, 2006 (cap. semnate de François Dreyfus și Albert Jourcin). 5. Platon, Al.-Florin, Laurențiu Rădvan, Bogdan-Petru Maleon, <i>O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)</i>, Iași, Polirom, 2010. 6. <i>The Cambridge World History</i>, vol. 6. <i>The Construction of a Global World, 1400-1800</i>, partea a II-a. <i>Patterns of Change</i>, ed. Jerry H. Bentley, 2017. 7. <i>The Cambridge World History</i>, vol. 7. <i>Production, Destruction and Connection, 1750-Present</i>, părțile I-II, ed. J. R. McNeill and Kenneth Pomeranz, 2017. 8. <i>The Oxford Handbook of Early Modern European History, 1350-1750</i>, vol. I. <i>Peoples and Places</i>, II. <i>Cultures and Places</i>, ed. Hamish Scott, 2018. b. Teme fundamentale		

1. Beik, William, <i>Absolutism and Society in Seventeenth-century France. State Power and Provincial Aristocracy in Languedoc</i>, Cambridge University Press, 1985. 2. Burke, Peter, <i>O istorie socială a cunoașterii. De la Gutenberg la Diderot</i>, Iași, Institutul European, 2004. 3. Chaunu, Pierre, <i>Le temps des Réformes. Histoire religieuse et système de civilisation. I. La crise de la chrétienté. L'Éclatement (1250-1550)</i>, Paris, Fayard, 1975. 4. Dumitran, Daniel, Valer Moga, <i>Economy and Society in Central and Eastern Europe. Territory, Population, Consumption. Papers of the International Conference Held in Alba Iulia, April 25th-27th, 2013</i>, Zürich, Münster, LIT Verlag, 2013. 5. Elias, Norbert, <i>Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice</i>. Vol. I. <i>Transformări ale conduitei în straturile laice superioare ale lumii occidentale</i>. Vol. II. <i>Transformări ale societății. Schița unei teorii a civilizației</i>, Iași, Polirom, 2002. 6. Foucault, Michel, <i>Securitate, teritoriu, populație. Cursuri ținute la Collège de France (1977-1978)</i>, Cluj, Idea Design & Print, 2009. 7. Ginzburg, Carlo, <i>Brânza și viermii. Universul unui morar din secolul al XVI-lea</i>, București, Nemira, 1997. 8. Kennedy, Paul, <i>Ascensiunea și decăderea marilor puteri. Transformări economice și conflicte militare din 1500 până în 2000</i>, Iași, Polirom, 2011. 9. Pomeranz, Kenneth, <i>Marea divergență. China, Europa și nașterea economiei mondiale moderne</i>, Iași, Polirom, 2012. 10. Rowlands, Guy, <i>The Dynastic State and the Army under Louis XIV. Royal Service and Private Interest, 1661-1701</i>, Cambridge University Press, 2002. 11. Todorov, Tzvetan, <i>Cucerirea Americii. Problema celui alt</i>, Iași, Institutul European, 1994. 12. Wallerstein, Immanuel, <i>Sistemul mondial modern</i>, vol. I-IV, București, Editura Meridiane, 1992-1993.		
8.2. Seminar-laborator		
S1. Seminar introductiv 1.1. Prezentarea obiectivelor disciplinei 1.2. Prezentarea tematicii și bibliografiei		2 ore fizice
S2. Modernizarea lumii europene 2.1. Reforma și Contrareforma. Războiul de 30 de ani 2.2. Un prim capitalism 2.3. Revoluția științifică.	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S3. Cultură, religie și politică în Anglia secolului al XVII-lea 3.1. Dezvoltarea Angliei în secolele XVI-XVII 3.2. Guvernarea Angliei sub Iacob I și fiul acestuia, Carol I 3.3. Instituirea Protectoratului sub conducerea lui Oliver Cromwell	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S4. Revoluția glorioasă 4.1. Restaurația dinastiei Stuart 4.2. Revoluția glorioasă 4.3. Analiza principalelor documente ale Revoluției din Anglia	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S5. Franța în perioada domniei lui Ludovic al XIV-lea 5.1. Guvernarea 5.2. Politica economică a lui Colbert 5.3. Politica colonială	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S6. Iluminismul și despotismul lămurat 6.1. Posibile influențe ale iluminismului asupra despotismului lămurat 6.2. Reformele împăratului Iosif al II-lea	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S7. Revoluția americană. Constituția SUA (1787) 7.1. Originile Revoluției Americane 7.2. Originile Constituției SUA, contextul și forma adoptării ei 7.3. Principiile care stau la baza Constituției SUA, atribuțiile președintelui, ale Congresului și raporturile dintre cele două instituții 7.4. Constituția SUA. Un paradox, egalitate VS sclavagism	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S8. Revoluția Franceză - istorie și utopie 8.1. Istoriografia Revoluției Franceze - diferite interpretări ale acesteia 8.2. Viață cotidiană, comportament politic, atitudinea în fața vieții și a morții în timpul Revoluției Franceze 8.3. Desfășurarea Revoluției și evoluția constituțională a Franței	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice

8.4. Ce înseamnă mentalitate revoluționară?		
S9. Franța în perioada napoleoniană 9.1. Evoluția constituțională a Franței în timpul lui Napoleon I 9.2. Codul napoleonian 9.3. Cultul lui Napoleon 9.4. Napoleon - fiu sau uzurpator al Revoluției Franceze?	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore online
S10. Curente artistice și literare în secolele XVII și XVIII 10.1. Arhitectura barocă a cetății Alba Carolina. Vizită de teren	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare în Power Point	2 ore online
S.11. Revoluțiile de la 1848 în Europa Centrală 11.1. Specificitatea anului revoluționar 1848 în Europa Centrală - comparație cu modelul francez 11.2. Revoluția de la 1848 în Imperiul Habsburgic 11.3. Asemănări, diferențe și influențe reciproce în declanșarea și desfășurarea revoluțiilor în diferite zone ale Imperiului Habsburgic 11.4. Consecințele pe termen lung ale revoluțiilor din epoca modernă	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore online
S.12. Relații internaționale între 1871 și 1914 12.1. Influența victoriei germane în războiul franco - german asupra evoluției relațiilor internaționale după 1871 12.2. Cauzele care au influențat apariția blocurilor militare Tripla Alianță și Tripla Înțelegere - în ce măsură a influențat apariția și dezvoltarea acestora relațiile internaționale 12.3. Cauzele izbucnirii Primului Război Mondial în concepția lui H. Kissinger	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare în Power Point	2 ore online
S. 13. Principalele state ale lumii la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX: Franța, Germania, Anglia, SUA 13.1. Organizarea Franței în timpul celei de a Treia Republici. 13.2. Organizarea Germaniei după desăvârșirea unificării și în timpul lui Wilhelm II 13.3. Evoluția SUA după Războiul Civil - principalele acte ale guvernării, partide și președinții SUA 13.4. Anglia în perioada victoriană - până la 1914 - politica internă, viața cotidiană a elitelor și a proletariatului 13.5. John Stuart Mill, Charles Darwin, Karl Marx.	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
S. 14. Primul Război Mondial 14.1. Puterile beligerante 14.2. Evoluția fronturilor în timpul Primului Război Mondial 14.3. Importanța intrării SUA în război (1917) 14.4. Explicarea conceptului de război total 14.5. Mentalități colective în anii Primului Război Mondial.	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore fizice
Bibliografie 1. Aries, Phillipe, Duby, Georges, <i>Istoria vieții private</i>. vol. 5-9, București, Editura Meridiane, 1997. 2. Bizzocchi, Roberto, <i>Ghid pentru studiul istoriei moderne</i>, București, Editura All, 2007. 3. Burke, Peter, <i>O istorie socială a cunoașterii. De la Gutenberg la Diderot</i>, Iași, Institutul European, 2004. 4. Castelot, André, <i>Napoleon Bonaparte</i>, vol. 1-2, București, Editura Politică, 1970. 5. Delumeau, Jean, <i>Civilizația Renașterii</i>, București, Editura Meridiane, 1995. 6. Elias, Norbert <i>Procesul civilizației</i>, vol. 1-2, Iași, Polirom, 2002. 7. Ferguson, Niall, <i>Civilizația, Vestul și restul</i>, Iași, Polirom, 2011. 8. Funkenstein, Amos, <i>Teologie și imaginația științifică</i>, București, Humanitas, 1998. 9. Furet, Francois, <i>Reflecții asupra revoluției franceze</i>, ed. a 2-a, București, Humanitas, 2012. 10. Hazard, Paul, <i>Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea</i>, București, Editura Univers, 1981. 11. Hermet, Guy, <i>Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa</i>, Iași, Institutul European, 1997. 12. Israel, Jonathan, <i>O revoluție a minții</i>, Cluj-Napoca, Editura Tact, 2013. 13. Johnson, Paul, <i>Intellectualii</i>, ed. a 4-a, București, Humanitas, 2015. 14. Kissinger, Henry, <i>Diplomația</i>, ed. a 4-a, București, Editura All, 2010. 15. Le Bon, Gustav, <i>Revoluția franceză și psihologia revoluțiilor</i>, București, Editura Anima, 1992. 16. Lee, Stephen J., <i>Aspects of European History, 1494-1789</i>, 2nd edition, London, New York, Routledge, 2005.		

17. Maurois, André, *Istoria Angliei*, București, Orizonturi, 2006.
18. Neumann, Victor, *Tentația lui homo europaeus*, Iași, Polirom, 2006.
19. Randel, Keith, *Reforma Catolică și Contrareforma*, București, Editura All, 2002.
20. Oppenheim, Walter, *Europa și despoții luminați*, București, Editura All, 1998.
21. Tindall, George Brown, Shi David, *America, o istorie narativă*, București, Editura Enciclopedică, 1996.
22. Wallerstein, Immanuel, *Sistemul mondial modern*, vol. 1-4, București, Editura Meridiane, 1993.
23. Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, ed 1., București, Humanitas, 1993.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Înțelegerea direcțiilor și conținutului procesului de modernizare le poate oferi studenților pregătirea necesară abordării raționale și eficiente a fenomenelor caracteristice lumii contemporane.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	40%
	Parcurgerea bibliografiei		20%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		40%
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei 5. Demonstrarea competențelor în: regăsirea informației editate despre trecutul istoric; stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor; prezentarea orală și scrisă, în limba română, a cunoștințelor de specialitate.			

Data completării
29.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
01.10.2025

Semnătura directorului de departament

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*,**			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

*Formulare orientativă

**Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.